

MJESEČNI MAKROEKONOMSKI INDIKATORI

MART 2019

KLJUČNE PORUKE

- OECD revidirao projekcije rasta svjetske ekonomije naniže u odnosu na novembarske
- BDP rastao po realnoj stopi od 4,9% u 2018.
- Nastavljen trend umjerenog godišnjeg rasta cijena
- Prosječan broj zaposlenih u februaru veći 9,1%
- Prihodi budžeta u februaru veći 8,7% u odnosu na isti mjesec 2018.
- Banke za dva mjeseca odobrile 8,3% više novih kredita
- Ukupna robna razmjena za dva mjeseca veća 9,1%
- Neto priliv SDI u januaru povećan 45,5%

Međunarodno okruženje

Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD) je u najnovijim, martovskim projekcijama revidirala rast svjetske ekonomije u 2019. naniže za 0,4 p.p. u odnosu na novembarske. Tako je sada prognoza da će globalna ekonomija u 2019. rasti po realnoj stopi od 3,3%. Eurozona je doživjela najveću korekciju, sa 1,9% na 1,0%. Privredni rast Njemačke, najveće ekonomije eurozone, revidiran je sa 1,8% na 0,7%, dok se za Italiju sada prognozira negativna stopa rasta od (-0,2%), sa 1,1% inicijalno projektovanih.

Realni sektor i inflacija

Bruto domaći proizvod je u 2018, prema preliminarnim kvartalnim podacima, iznosio 4.619,1 mil.€, i rastao je po realnoj stopi od 4,9%. U prva dva mjeseca 2019, ostvareno je 31,2% više dolazaka, i 18,0% više noćenja turista, nego u istom periodu prethodne godine. Industrijska proizvodnja za dva mjeseca bilježi smanjenje od 11,0%, najviše usljed pada proizvodnje električne energije od 21,3%, dok prerađivačka industrija bilježi godišnji rast proizvodnje od 1,7%. Promet u trgovini na malo je za dva mjeseca bio realno veći za 5,5%. Godišnja stopa inflacije u februaru (CPI) iznosila 0,4%, uz najveći pozitivan uticaj cijena iz kategorije povrće (0,9p.p) i čvrsta goriva (0,3p.p), dok su najveći negativan uticaj na godišnju inflaciju imale cijene duvana (-0,3%). Stopa inflacije mjerena HICP-om u februaru pokazuje godišnji rast od 0,3%. Cijene proizvođača industrijskih proizvoda u februaru su rasle po godišnjoj stopi od 1,5%, izvozne cijene bile su niže 3,1%, dok su uvozne cijene u februaru zabilježile godišnji rast od 0,2%.

Zaposlenost i zarade

Prosječan broj nezaposlenih u februaru iznosio je 38.642, što je 18,6% manje g-n-g. Stopa registrovane nezaposlenosti¹ je iznosila 16,6% što je za 4 p.p. niže u odnosu na isti dan prethodne godine. Prosječan broj zaposlenih viši je za 9,1% g-n-g, i iznosio je 195.353. Prosječna bruto zarada iznosila je 772€ i viša je za 0,8%, dok je neto zarada iznosila 514€, ili više za 0,6%.

Fiskalni sektor

Prihodi budžeta u februaru 2019. godine iznosili su 116,4 mil.€ i veći su 8,7% g-n-g. Za dva mjeseca 2019. godine naplaćeno je 223,6 mil.€ što je 18,5% više u odnosu na isti period 2018. godine, i 6,3% u odnosu na plan. **Izdaci budžeta** u februaru 2019. godine iznosili su 127,6 mil.€ a i viši su 7,2% g-n-g, dok su u periodu januar-februar ove godine 267,2 mil.€ što je niže 19,2% u odnosu na plan. Za dva mjeseca 2019.

godine imamo **budžetski deficit** od 43,6 mil.€ ili 0,9% procijenjenog BDP-a.

Finansijski sektor

Banke su za dva mjeseca 2019. godine odobrile 157,6 mil.€ novih kreditnih plasmana, što predstavlja rast od 8,3% u odnosu na isti prošlogodišnji period. To je rezultat povećanja kredita stanovništvu od 12,9% i neznatnog smanjenja kredita privredi od 0,1%, u posmatranom periodu. Kamatna stopa na novoodobrene kredite je iznosila 6,29% i smanjena je za 0,78 p.p na godišnjem nivou. CBCG je 4. januara, za Atlas banku, predložila dokapitalizaciju od 22,0 mil.€, sa rokom realizacije do 25 februara. S obzirom da se nije javio niko od postojećih akcionara banke, oglašena je javna ponuda akcija i utvrđen rok za drugu dokapitalizaciju za 29 mart ove godine. Deponentima IBM banke u stečaju je do sada isplaćeno 15,1 mil.€ ili 67,5% garantovanih depozita. Nelikvidnost realnog sektora je i dalje izražena, tako da je krajem februara ove godine, od 70.417 pravnih lica i preduzetnika, u blokadi bilo 17.761 ili 25,2%, što u poređenju sa prethodnim mjesecom predstavlja povećanje od 0,64%. Posmatrano vrijednosno, ukupan dug po osnovu koga je izvršena blokada računa je iznosio 675,8 mil.€, što je za 0,28% manje na mjesečnom nivou.

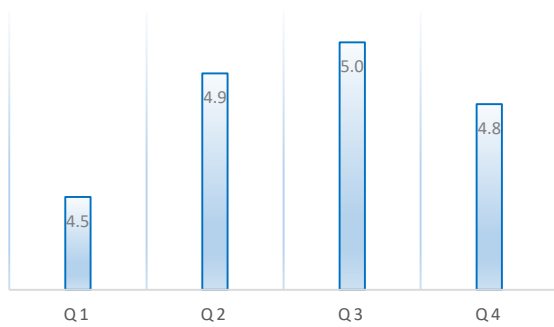
Spoljnotrgovinska razmjena i investicije

U periodu januar-februar 2019. godine, zabilježen je veći rast uvoza od izvoza roba, uz povećanje spoljnotrgovinskog deficita za 9,8%. Ukupna razmjena sa inostranstvom iznosila je 368,7 mil.€, što je za 9,1% više u odnosu na isti period prošle godine. Izvezeno je robe u vrijednosti od 60,2 mil.€ (7,8% više g-n-g). Rast izvoza je dominantno opredijeljen izvozom električne energije od 14,9 mil.€ (rast 41,5%). Ukupan uvoz iznosio je 308,5 mil.€ i viši je za 9,4% g-n-g. Najveći uticaj na rast uvoza za dva mjeseca, imao je uvoz električne energije od 13,03 mil.€ (rast 229,2% g-n-g) i uvoz medicinskih i farmaceutskih proizvoda od 15,5 mil.€ (rast od 44,2% g-n-g).

Neto priliv stranih direktnih investicija u januaru 2019. iznosio je 44,2mil.€ (45,5% više g-n-g), dok je ukupan priliv stranih direktnih investicija iznosio 59,1 mil.€, (1,6% više g-n-g). Rast ukupnog priliva rezultat je povećanih ulaganja u vlasnički kapital (rast od 99,2%), ulaganja u kompanije i banke povećana su za 125,7%, dok su ulaganja u nekretnine povećana za 40,8%. Priliv po osnovu interkompanijskog duga je bio manji za 53,8% g-n-g. Ukupan odliv iznosio je 14,8 mil.€, što je 46,6% manje nego u januaru 2018.

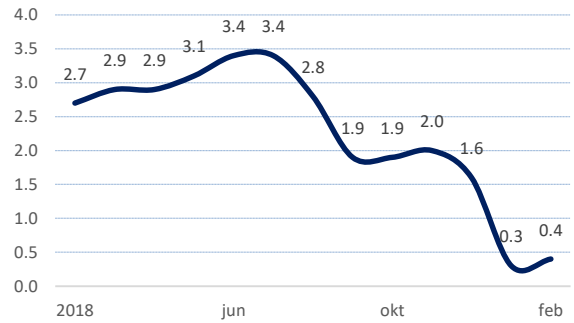
¹ Na dan 25.02.2019.

Grafik 1 Realni rast BDP-a po kvartalima, u %

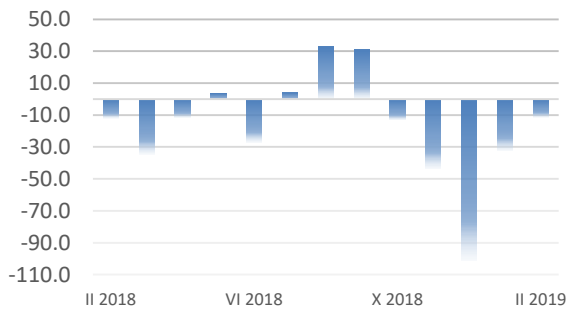
...Snažniji rast od očekivanog u 2018...

Grafik 2 CPI, godišnje stope rasta, u %

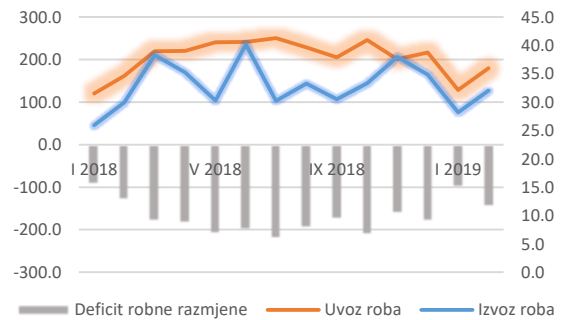
...Nastavljen trend umjerenog godišnjeg rasta cijena...

Grafik 3 Suficit/Deficit budžeta, u mil.€

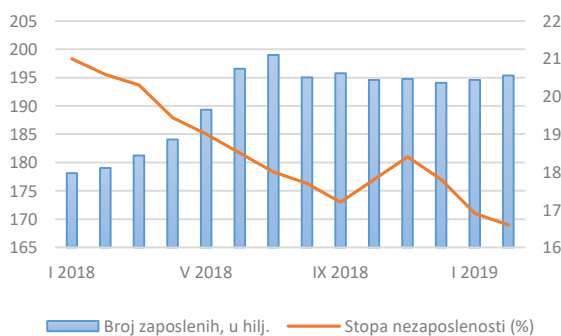
...Budžetski deficit za dva mjeseca 0,9% procijenjenog BDP-a...

Grafik 4 Spoljnotrgovinska razmjena, u mil.€

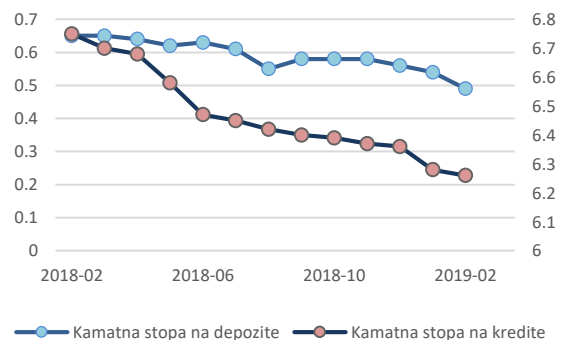
...Povećana robna razmjena za dva mjeseca...

Grafik 5 Kretanja na tržištu rada

...Znatno veći broj zaposlenih u februaru...

Grafik 6 Kamatne stope, u %

...Nastavljen pad kamatnih stopa na kredite i depozite...

Tabela 1 Realni sektor (Izvor: Monstat)

Realni sektor	I 2018	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2019	II	M-n-M	II 2019 - g-n-g	2019/2018 g-n-g
Industrija																	
Industrijska proizvodnja	52.4	29.5	38.6	35.8	6.5	30.8	7.5	5.1	24.0	15.3	18.1	19.1	-8.9	-12.8	8.9	-12.8	-11.0
Prerađivačka industrija	26.5	6.2	20.2	8.2	-16.1	-9.3	12.1	-4.8	5.3	7.0	10.1	34.8	-2.6	5.6	16.4	5.6	1.7
Vađenje rude i kamena	18.0	-32.2	-32.0	-25.5	-26.1	21.4	-26.8	-26.9	-18.6	-19.1	-21.6	-18.1	-11.5	10.9	17.4	10.9	-0.7
Snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom	91.0	76.3	82.6	145.3	200.0	200.0	14.4	42.5	84.8	78.2	70.2	11.0	-13.1	-27.9	1.1	-27.9	-21.3
Turizam																	
Dolasci turista	24,829	25,283	34,531	68,223	109,886	144,034	178,158	194,968	146,829	78,678	39,580	31,849	26,986	38,741	43.6	53.2	31.2
Noćenja turista	56,156	58,959	76,233	173,887	362,877	625,970	890,259	969,182	613,118	239,251	81,231	61,832	59,991	75,806	26.4	28.6	18.0
Promet u maloprodaji																	
Stalne cijene	4.3	3.0	2.5	4.7	4.2	4.4	1.8	1.3	3	3.1	3.3	4.6	4.9	6.5	1.6	6.5	5.8
Tekuće cijene	5.7	4.8	4.4	6.4	5.8	5.8	2.9	2.1	4.3	4.4	4.5	5.1	5.1	6.1	1.0	6.1	5.5

Tabela 2 Inflacija (Izvor: Monstat)

Inflacija - stope rasta	I 2018	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2019	II	M-n-M	II 2019 - g-n-g	2019/2018 g-n-g
Indeks potrošačkih cijena	2.6	2.7	2.9	2.9	3.1	3.4	3.4	2.8	1.9	1.9	2.0	1.6	0.3	0.4	0.4	0.4	0.4
Harmonizovani indeks potrošačkih cijena	3.6	3.7	3.9	3.8	3.6	3.6	3.0	2.6	1.7	1.7	1.7	1.5	n.p.	0.3	0.3	0.3	n.p.
Indeks proizvođačkih cijena	-0.4	0.9	1.2	1.2	1.5	2.1	1.9	1.8	2.4	2.9	2.9	2.4	1.8	1.5	-1.0	1.5	1.7

Tabela 3 Tržište rada (Izvor: Monstat, ZZZCG, Fond PIO)

Tržište rada	I 2018	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2019	II	M-n-M	II 2019 - g-n-g	2019/2018 g-n-g
Broj zaposlenih, u hilj.	178,160	179,035	181,260	184,039	189,341	196,539	198,987	195,041	195,784	194,555	194,756	194,085	194,589	195,353	0.4	9.1	9.2
Broj nezaposlenih	48,580	47,487	47,180	45,003	43,692	42,737	41,755	41,012	39,902	41,927	42,889	41,378	38,917	38,642	-0.7	-18.6	-19.3
Stopa nezaposlenosti (%) ²	21	21	20	19	19	19	18	18	17	18	18	18	17	17	-0.3	-4.0	-4.0
Prosječna bruto zarada (€)	767	766	761	765	768	767	761	766	768	766	769	771	771	772	0.1	0.8	0.7
Prosječna neto zarada (€)	511	511	508	510	512	511	508	511	512	510	512	513	513	514	0.2	0.6	0.5
Prosječna penzija (€)	286	286	286	285	285	285	285	285	285	284	284	284	289	289	0.0	1.2	1.2

² Promjene (M-n-M, II 2019 g-n-g i 2019/2018 g-n-g) prikazane u p.p.

Tabela 4 Monetarni sektor (Izvor: CBCG)

Monetarni sektor	I 2018	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2019	II	M-n-M	II 2019- g-n-g
Ukupni krediti (u mil.€)	2,667.4	2,687.9	2,749.0	2,823.6	2,895.8	2,931.9	2,944.1	3,053.9	2,989.6	2,982.6	2,986.8	2,930.2	2,939.8	n.p.	n.p.	n.p.
Kreditni privredi (u mil.€)	965.3	979.5	1,008.2	1,028.3	1,052.2	1,043.3	1,024.0	1,012.8	1,014.8	1,017.8	1,032.6	1,031.1	1,035.3	n.p.	n.p.	n.p.
Kreditni domaćinstvima (u mil.€)	1,123.1	1,131.8	1,144.8	1,160.0	1,176.0	1,189.0	1,197.9	1,205.8	1,215.0	1,226.7	1,238.7	1,250.9	1,259.3	n.p.	n.p.	n.p.
Kreditni u kašnjenju (u mil.€)	213.5	181.5	218.7	215.1	229.3	226.0	210.3	261.6	233.1	238.7	226.1	197.6	236.7	n.p.	n.p.	n.p.
Nekvalitetni krediti (u mil.€)	197.5	197.4	200.4	200.6	205.2	204.7	217.9	206.2	200.6	204.4	207.7	202.4	184.4	n.p.	n.p.	n.p.
Ukupni depoziti (u mil.€)	3,235.5	3,235.8	3,238.9	3,291.9	3,362.7	3,350.3	3,415.3	3,531.8	3,459.3	3,459.0	3,452.2	3,459.2	3,416.9	n.p.	n.p.	n.p.
Depoziti privrede (u mil.€)	1,099.9	1,090.5	1,085.0	1,100.0	1,160.8	1,128.5	1,163.5	1,227.4	1,143.8	1,113.2	1,083.5	1,099.4	1,080.3	n.p.	n.p.	n.p.
Depoziti stanovnika (u mil.€)	1,227.6	1,233.7	1,232.5	1,237.3	1,233.7	1,259.5	1,278.9	1,314.9	1,308.7	1,312.5	1,319.8	1,327.5	1,285.7	n.p.	n.p.	n.p.
Kamatna stopa na kredite	6.8	6.8	6.7	6.7	6.6	6.5	6.5	6.4	6.4	6.4	6.4	6.4	6.3	6.3	0.0	-0.5
Kamatna stopa na depozite ³	0.7	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5	-0.1	-0.2
Obavezna rezerva (u mil.€)	237.1	239.6	237.1	239.3	241.0	246.3	247.5	250.9	259.3	258.3	253.4	251.9	249.7	n.p.	n.p.	n.p.

Tabela 5 Eksterni sektor (Izvor: Monstat i CBCG)

Eksterni sektor	I 2018	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2019	II	M-n-M	II 2019 - g-	2019/2018 g-
Izvoz roba (u mil.€)	25.9	30.0	38.3	35.3	30.3	40.1	30.2	33.3	30.5	33.3	37.9	34.9	28.2	32.0	13.5	6.9	7.8
Uvoz roba (u mil.€)	120.5	161.5	220.0	220.8	240.8	241.7	250.9	228.8	205.7	246.1	200.9	216.5	128.7	179.7	39.6	11.3	9.4
Deficit robne razmjene (u mil.€)	-94.6	-131.6	-181.7	-185.5	-210.5	-201.6	-220.7	-195.5	-175.2	-212.8	-163.0	-181.7	-100.5	-147.7	46.9	12.2	9.7
Neto strane direktne investicije (u mil.€)	30.4	-1.6	22.0	57.2	-48.1	93.7	42.8	54.2	-32.8	34.8	50.4	24.5	44.2	n.p.	80.4	45.5	45.5

Tabela 6 Fiskalni sektor

Fiskalni sektor	I 2018	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2019	II	II 2019/II plan	II 2019 - g-n-g	2019/2018 g-n-g
Prihodi budžeta (mil.€)	81.5	107.1	138.9	156.8	138.8	140.7	160.6	161.3	187.3	145.8	142.8	184.7	107.1	116.4	5.6	8.7	18.5
Izdaci budžeta (mil.€)	78.3	119.0	173.4	168.3	135.0	168.1	156.3	128.3	156.4	158.8	186.5	286.3	139.4	127.6	-21.8	7.2	35.3
Suficit/Deficit budžeta (u mil.€)	3.2	-11.9	-34.6	-11.5	3.8	-27.4	4.3	32.9	30.9	-13.0	-43.7	-101.4	-32.4	-11.2	n.p.	-6.2	n.p.
Suficit/Deficit budžeta (% BDP-a) ⁴	0.1	-0.3	-0.7	0.1	-0.1	-0.5	0.1	0.7	0.5	-0.3	-1	-1.5	-0.7	-0.2	n.p.	n.p.	n.p.

Tabela 7 Međunarodno okruženje

Međunarodno okruženje	I 2018	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I 2019	II	M-n-M	II 2019 - g-n-g	2019/2018 g-n-g
Brent crude oil (USD/barel)	69.00	64.57	69.32	74.65	77.71	78.55	74.07	77.69	79.50	81.00	66.70	57.80	60.50	64.10	6.0	-0.7	-6.7
Aluminijum (USD/T)	2209.73	2181.79	2069.24	2254.69	2299.67	2237.62	2082.24	2051.51	2026.46	2029.86	1938.51	1920.38	1853.72	1862.99	0.5	-14.6	-15.4
Euribor (12 mjeseci)	-0.19	-0.19	-0.19	-0.19	-0.18	-0.18	-0.18	-0.17	-0.16	-0.15	-0.14	-0.12	-0.11	-0.11	0.0	0.1	0.1
Inflacija u Eurozoni ⁵	1.30	1.10	1.40	1.20	2.00	2.00	2.20	2.10	2.10	2.30	1.90	1.50	1.40	1.50	0.1	0.4	0.3

³ Promjene (M-n-M i II 2019 g-n-g) prikazane u p.p.⁴ Promjene (M-n-M, II 2019 g-n-g i 2019/2018 g-n-g) prikazane u p.p.⁵ Promjene (M-n-M, II 2019 g-n-g i 2019/2018 g-n-g) prikazane u p.p.